

Із вище проведеного дослідження, слід зробити наступні висновки: потребують вивчення проблеми ефективності корпоративного управління та його впливу на вартість підприємства, оскільки є стратегічною метою діяльності будь-якого підприємства. Досі не існує досконалої системи його оцінювання, виходячи із цього постійно потрібно адаптовувати ту, чи іншу методику відповідно до специфіки діяльності конкретного підприємства.

Ефективне та якісне корпоративне управління є основою для розвитку підприємства, розширення його масштабів, що призведе до покращення добробуту його акціонерів, інвесторів та і рівня розвитку фондового ринку країни у цілому. Ефективне та якісне корпоративне управління націлене на забезпечення отримання максимальних доходів для підприємства, збільшення його вартості та відіграє важливу роль у діяльності будь-якого суб'єкта господарювання. Важливим аспектом якісного та ефективного корпоративного управління є забезпечення доступу до зовнішнього фінансування.

Отже, лише при підвищенні рівня якості та ефективності корпоративного управління є можливість забезпечити стабільне підґрунття для максимізації вартості вітчизняних підприємств за умови забезпечення їх сталого зростання.

Література:

1. Євтушевський В.А. Основи корпоративного управління: [навч. посіб] / В.А. Євтушевський. – К.: Знання-Прес, 2002. – 317 с.
2. Турило А.М. Вплив корпоративного управління на зростання вартості підприємства / А.М. Турило, Т.В. Мар'юк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gisap.eu/ru/node/224>.
3. Черничинець С. П. Інституціональне проектування системи корпоративного управління в акціонерних товариствах / С. П. Черничинець // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2010. – № 3 (11). – С. 17–24.

УДК 657:338

Питель С.В.,
к.е.н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет

ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ: МОЖЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ

Одним з найважливіших аспектів функціонування сучасної фіскальної системи є вплив податкового навантаження підприємства на його господарську активність. Тому тема оптимізації податкового навантаження підприємства

завжди актуальна як для суб'єктів господарювання, так і податкових фахівців.

Перш за все доцільно розглянути саме поняття «податкове навантаження», яке визначається як комплексна характеристика, що включає: кількість податків та інших обов'язкових платежів; структуру податків; механізм справляння податків; показник податкового навантаження на підприємство [2]. Багато державних органів, серед яких Міністерство фінансів України і Державна служба статистики розраховують показник податкового навантаження на макрорівні, що показує, наскільки велике податкове навантаження на економіку країни в цілому. Для цього розраховується відношення реально сплачених обов'язкових платежів на користь держави до валового внутрішнього продукту (ВВП) країни. Причому низьке податкове навантаження характерне для слаборозвинених країн, в той час як для економічно розвинених країн характерне більш високе податкове навантаження. Так, в Швеції значна частка доходів як громадян, так і підприємств надходить в бюджет, але в той же час в цій країні дуже розвинене соціальне забезпечення, внаслідок чого нехарактерно ухилення від сплати податків.

При плануванні бюджету держава зазвичай орієнтується на показник номінального податкового навантаження, який показує частку податків, зборів та митних платежів у ВВП в разі повного дотримання суб'єктом господарювання норм податкового та митного законодавства. Але реально до бюджету може надійти менше очікуваних коштів, на підставі яких розраховується фактичне податкове навантаження.

Але реально до бюджету може надійти менше очікуваних коштів, на підставі яких розраховується фактичне податкове навантаження. Ухилення від податків, ведення «тіньового» бізнесу пов'язані саме з високою номінальною податковим навантаженням, яку встановлює держава. На практиці держава опиняється перед вибором пріоритету в податковій політиці між довгостроковими і короткостроковими завданнями, а саме між економічним зростанням і доходами бюджету. Якщо держава віддає перевагу зростанню бізнесу, то воно може, знизивши податки, простимулювати ділову активність і за рахунок розширення бази оподаткування збільшити доходи бюджету в віддаленому майбутньому. Однак це завдасть шкоди поточних доходів бюджету, і держава може зіткнутися з проблемами в найближчій перспективі. У разі пріоритетності бюджетних доходів держава підвищує податки, забезпечує свою поточну діяльність фінансовими ресурсами, але підриває інвестиційні можливості бізнесу і тим самим негативно впливає на довгострокові виробничі стратегії. Таким чином, стає актуальним питання про оптимальний розмір податкового навантаження, що відповідає короткостроковим завданням бюджету і довгостроковим виробничим інтересам

бізнесу.

У практиці економічних досліджень існує поняття «граничне значення податкового навантаження», при перевищенні якого обсяг виробництва починає скорочуватися. Разом з тим є й інша критична величина податкового навантаження, при якій фіскальні надходження до бюджету максимальні і подальше збільшення податків не має сенсу [1].

У зв'язку з цим оптимізація оподаткування передбачає: мінімізацію податкових платежів (в довгостроковому і короткостроковому періодах при будь-якому обсязі діяльності) і недопущення штрафних санкцій з боку фіскальних органів. Ефективна податкова політика підприємства щодо мінімізації податкових платежів повинна передбачати: оптимізацію фінансово-господарської діяльності підприємства за рахунок мінімізації податкових платежів до бюджету; використання податкових пільг; оптимальний вибір елементів впливу на різні бази оподаткування.

Залежно від використовуваних інструментів податкове планування може базуватися:

- на використанні податкових пільг – повне або часткове звільнення суб'єктів підприємництва від сплати певних податків, пов'язане з певною діяльністю або виробництвом певної продукції;
- на використанні податкових лазівок – окремих питань підприємницької діяльності, не врегульованих податковим законодавством;
- на використанні спеціально розроблених схем оптимізації податкових платежів, які зазвичай і є основним інструментом податкового планування.

Основними завданнями з податкової оптимізації на підприємстві є:

- щотижневий моніторинг нормативноправовий бази, визначення бази податкових відрахувань і ставок оподаткування;
- складання прогнозів податкових зобов'язань (податковий календар) з метою оптимізувати потоки податкових платежів;
- контроль за своєчасністю і правильністю розрахунків, за складанням первинної документації, за веденням бухгалтерських реєстрів, за виконанням податкових зобов'язань.

Таким чином, податкове навантаження – це основний показник, застосований для оцінки впливу податкових платежів на фінансовий стан підприємства, а в масштабах країни він відображає вплив податкової системи на економічне зростання. Ось чому так важливо приділяти увагу оптимізації податкових платежів в рамках організації податкового планування на підприємстві.

Література

1. Голубник О.Р., Приймак З.В. Оптимізація податкового навантаження

для національної економіки України / О.Р. Голубник, З.В. Приймак // Економіка: реалії часу. – №6(28). – 2016. – С. 25-31

2. Савченко В.Ф., Лось А.Ф. Оцінка рівня податкового навантаження в Україні / В.Ф. Савченко, А.Ф. Лось // Економічний часопис ХХІ. – №9-10. – 2011. – С. 25-27.

УДК 378

Сафронська І.М.,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту, статистики та економічного аналізу,
Луганський національний аграрний університет (м. Харків),

Ковальова Т.В.,

к.е.н., доцент кафедри управління та адміністрування,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ВИКОРИСТАННЯ ВИДІВ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Важливим завданням під час підготовки конкурентоспроможного фахівця економічного профілю (обліковця, менеджера, економіста) є розвиток комунікативно-професійного потенціалу студента. На сучасному етапі володіння комунікативними вміннями та навичками розглядається як необхідний атрибут та умова успішної діяльності фахівця, оскільки він повинен не лише досконало володіти професійними знаннями, а й вільно спілкуватися з представниками бізнес-середовища. Під час навчання в університеті майбутній фахівець отримує широкі можливості для розвитку своїх професійно-комунікативних умінь та навичок під час практичних і семінарських занять, проходження виробничої та навчальної практики, стажування в Україні та за її межами тощо. Таким засобом, що допомагає досягати результату вільного, невимушеного спілкування під час практичного освоєння теоретичних знань є інтерактивне навчання.

Організація інтерактивного навчання у вузі передбачає моделювання життєвих та виробничих ситуацій для використання теорії на практиці, при яких всі учасники вступають в діалог, беруть активну участь у пізнавальному процесі, виконуючи при цьому творчі, пошукові, проблемні завдання.

Застосування інтерактивного навчання студентів передбачає використання декілька його видів.

Одним з них є ділова гра, де викладач і студент, залишаючись на одному рівні, без змоги домінувати один над одним, активно втілюють у життя те, що